

### [Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)  
[Kontakt](#)



**[Laboratoria](#)**  
**[.net](#)**  
**[Innowacje](#)**  
**[Nauka](#)**  
**[Technologie](#)**



[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

## **Choroba zakaźna: autonomia pacjenta może być ograniczona**

Zakażenia nowym koronawirusem budzą niepokój z uwagi na szybkość, z jaką się rozprzestrzenia. Warto wiedzieć, że w sytuacji zagrożenia zdrowia publicznego wywołanego chorobą zakaźną wszyscy na terenie Polski muszą poddać się określonym zaleceniom,

## **a niektórzy z przymusową izolacją i leczeniem włącznie, nawet jeśli nie został ogłoszony stan epidemii czy zagrożenia epidemicznego.**

Na razie w Polsce nie stwierdzono żadnego zakażenia wirusem SARS-CoV-2, który wywołuje chorobę układu oddechowego o nazwie Covid-19, jednak eksperci nie mają złudzeń, że to tylko kwestia czasu, kiedy do niego dojdzie. Warto wiedzieć, jakie mamy obowiązki i prawa w sytuacji, gdy dochodzi do zagrożenia zdrowia publicznego w związku z chorobą zakaźną lub jej podejrzeniem.

Szczególne obowiązki, które mogą łączyć się z ograniczeniem autonomii pacjenta, są zapisane w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Wyraźnie stanowi ona, że nie tylko obywatele Polski, ale i wszyscy przebywający na jej terenie, mogą zostać zobowiązani do poddawania się:

- kwarantannie,
- leczeniu,
- hospitalizacji,
- izolacji,
- zabiegom sanitarnym,
- szczepieniom ochronnym,
- profilaktycznemu stosowaniu leków po ekspozycji na zakażenie,
- badaniom sanitarno-epidemiologicznym, co obejmuje pobranie lub dostarczenie materiału do tych badań,
- nadzorowi epidemiologicznemu, czyli, m.in., obserwacji osoby zakażonej lub podejrzananej o zakażenie, bez ograniczenia jej swobody przemieszczania się i wykonywaniu badań,
- zaleceniom służb sanitarnych.

### **Wszystko co powinniśmy wiedzieć o myciu rąk**

Bardzo często. To właśnie ta ustawa reguluje na przykład kwestię obowiązkowych szczepień ochronnych. Ale zakres jej działania jest znacznie szerszy. Zawiera ona m.in. katalog chorób i zakażeń, w razie wystąpienia których (lub podejrzenia ich wystąpienia) stosuje się przepisy, z przymusowym leczeniem włącznie. Jest w nim 59 pozycji (np. kiła, legionelloza, malaria, różyczka, odra, gruźlica).

Jednak stwierdzenie chorób wymienionych w ustawowym katalogu lub podejrzenie ich wystąpienia to niejedynie sytuacje, gdy musimy poddać się rygorom ustawy. Ustawodawca przewidział, że mogą się pojawić zakażenia i choroby zakaźne wcześniej nieznanne. Co wtedy? Przepisy przewidują kilka możliwych sytuacji.

M.in. minister zdrowia może wydać odpowiednie rozporządzenie, w którym opisane zostanie zakażenie lub choroba oraz w razie konieczności - sposób postępowania służby zdrowia i osób podejrzanych o zakażenie lub chorych.

Ale to nie wszystko. Ustawa stanowi, że w razie podejrzenia choroby zakaźnej, która może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, a także "choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej" także inspekcja sanitarna, w drodze decyzji administracyjnej, oraz lekarz, który rozpozna lub podejrzewa taką chorobę, mogą na nas nałożyć określone obowiązki (np. nakazać izolację, pobyt w szpitalu, przyjęcie określonych leków).

## **Choroby zakaźne a przymus bezpośredni**

Czy w razie podejrzenia lub stwierdzenia groźnej choroby zakaźnej można stosować przymus bezpośredni, jeśli pacjent nie zgadza się na leczenie lub inne działania? Tak. **To jedna z nielicznych przewidzianych prawem sytuacji, gdy autonomia pacjenta może zostać znacznie ograniczona.**

W razie braku zgody pacjenta lekarz ma obowiązek go uprzedzić o prawnej możliwości skorzystania ze środków przymusu bezpośredniego. W celu przeprowadzenia działań, jakie zaplanował (np. podania leków, szczepienia, hospitalizacji), lekarz może wezwać do pomocy m.in. policję czy straż graniczną.

O ile w przypadku przymusowego leczenia osób z zaburzeniami psychicznymi konieczna jest zgoda sądu, tu obowiązują inne zasady prawne.

- Mamy tu inny tryb. Co do zasady decyzje w razie stwierdzenia lub podejrzenia choroby zakaźnej wydaje powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny w trybie decyzji administracyjnej. W tym trybie nakłada na pacjenta obowiązki, na przykład konieczność poddania się kwarantannie - tłumaczy Tomasz Młynarski, radca prawny i zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Rzecznika Praw Pacjenta.

Pacjent może taką decyzję zaskarżyć do sądu administracyjnego. Niemniej jednak **decyzja inspektora ma rygor natychmiastowej wykonalności, zatem zamiar jej zaskarżenia nie zmienia tego, że musimy się jej poddać.**

Tomasz Młynarski zwraca uwagę, że także lekarz, który podejrzewa lub stwierdza szczególnie niebezpieczną chorobę zakaźną, ma prawo, na mocy ustawy, zarządzić określone działania wobec pacjenta, a gdy ten się nie zgadza, zastosować środki przymusu bezpośredniego. Przy czym nie jest tu konieczne ani uprzednie obwieszczenie przez władze stanu epidemii czy zagrożenia nią, ani decyzja inspektora sanitarnego - lekarz kieruje się "własną oceną stopnia zagrożenia dla zdrowia publicznego".

Stanowi o tym art. 35 ustawy. Zgodnie z nim, "w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zachorowania na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną lekarz przyjmujący do szpitala, miejsca izolacji lub odbywania kwarantanny, kierując się własną oceną stopnia zagrożenia dla zdrowia publicznego, poddaje osobę podejrzaną o zachorowanie, chorą na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną lub osobę narażoną na zakażenie, hospitalizacji, izolacji lub kwarantannie oraz badaniom".

Artykuł ten stanowi wprost, że lekarz ma prawo to zrobić także wtedy, gdy nie ma decyzji inspekcji sanitarnej o takim działaniu, a pacjent nie wyraża zgody na hospitalizację, izolację, kwarantannę lub wykonanie badania.

Ponieważ jednak lekarz w takiej sytuacji ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia inspektora sanitarnego o swojej decyzji, można wnioskować, że tu również ma zastosowanie tryb administracyjny, a zatem ewentualną skargę na decyzję można złożyć do sądu administracyjnego.

## **Co to jest stan epidemii**

To sytuacja prawna wprowadzoną na danym obszarze w związku z wystąpieniem epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania skutków epidemii;

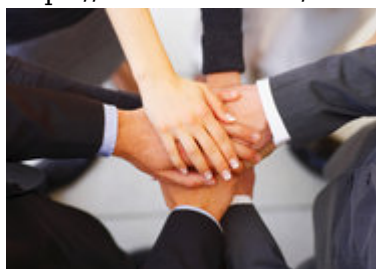
## **Co to jest stan zagrożenia epidemicznego**

To sytuacja prawną wprowadzoną na danym obszarze w związku z ryzykiem wystąpienia epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań zapobiegawczych.

Warto przypomnieć, że polskie służby sanitarne na bieżąco monitorują sytuację, ale nie został ogłoszony ani stan epidemii, ani stan zagrożenia epidemicznego. Także WHO nie ogłosiła pandemii zakażeń SARS-CoV-2. Eksperci ustalili też, że najlepszą ochroną przed tego rodzaju wirusem jest unikanie przebywania w dużych skupiskach ludzkich oraz częste i dokładne mycie rąk mydłem pod bieżącą wodą. Odradza się też podróże do krajów, w których wystąpiło dużo przypadków zakażenia nowym koronawirusem.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/29473.html>



12-05-2026

## **Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości**

Najlepsze pomysły łączące naukę z biznesem.



12-05-2026

## **Kleszcz to tylko pośrednik**

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków



12-05-2026

## [Jak rower zmienił świat](#)

Od drewnianej „maszyny biegowej” do emancypacji robotników i kobiet



12-05-2026

## [Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji...](#)

Utworzą obserwatorium do badania fal grawitacyjnych.



12-05-2026

## [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#)

Samotność ma liczne negatywne skutki zdrowotne.



12-05-2026

## [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

Przenoszone drogą pokarmową norowirusy wywołują gwałtowne wymioty.



12-05-2026

## [Rak nie jest wskazaniem do przedwczesnego rozwiązania ciąży](#)

W czasie ciąży można bezpiecznie prowadzić odpowiednie leczenie onkologiczne.



12-05-2026

## [Zakażenia w chirurgii to coraz większy problem](#)

Konieczne jest wdrożenie skutecznego systemu opieki nad pacjentem.

**Informacje dnia:** [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV](#)

[edycja konkursu Pomosty Przyszłości](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Jak rower zmienił świat](#) [Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

## **Partnerzy**